

Datorer och människor

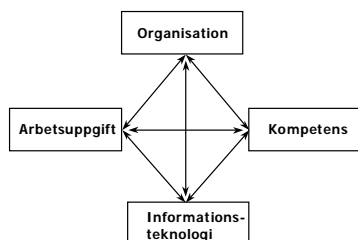
IT, organisation, arbete och lärande

Iordanis Kavathatzopoulos
Uppsala universitet
Avd. för människa-datorinteraktion

Hur ser våra uppgifter ut

- ◆ Nyskapande och föränderliga: planering, forskning, design, ständigt nya uppgifter
- ◆ Samarbete och samordning, globalt och lokalt
- ◆ Intellectuellt krävande, kontinuerlig utbildning och utveckling
- ◆ Nya kommunikations- och informationshjälpmedel

IT:s påverkan och relationer

Organisation och mål

Fokus på effektivitet

Organisationen ett instrument oberoende av personlighet och färdigheter; inget behov av informella processer.

Men...

Okänslig för yttre förändringar och för den verkliga interna dynamiken

Organisation och dynamik

Fokus på processer

Förklarar organisationens anpassning, flexibilitet, och lägger vikt vid faktiska förhållanden och processer.

Men...

Svårt att koppla processkedan till organisationens verksamhetsmål och effektivitet.

Organisation och IT

Fokus både på effektivitet och processer

Tar hänsyn till flexibilitet, men alltid kopplad till organisationens verksamhetsmål.

Möjliggör effektivitetsutvärdering av samspelet mellan organisation, arbete, teknik och lärande.

Aktivitetsteorin

- ◆ Aktivitet: verksamhets- och arbetsmål
- ◆ Handling: medvetna handlingar som leder till måluppfyllelse
- ◆ Operation: automatiska och jämförelsevis omedvetna åtgärder

Organisatoriska svagheter

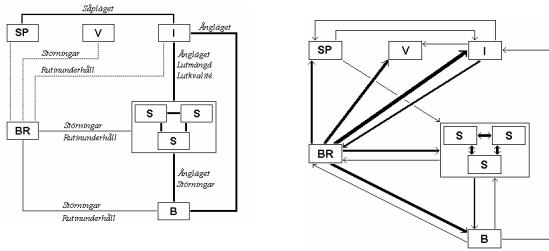
Svårt att lösa problem p.g.a.:

- ◆ Konformism
- ◆ Gruppolarisering
- ◆ Social loafing
- ◆ Deindividualisering
- ◆ Auktoritetslydnad
- ◆ Grupptänkande

Spontan organisation

- ◆ Uppstår temporärt, inte planerad
- ◆ Fördelad bland aktörer och miljö
- ◆ Icke specificerad, ändringar i strukturen beror både på interna och externa faktorer

Arbetsorganisation & lärande

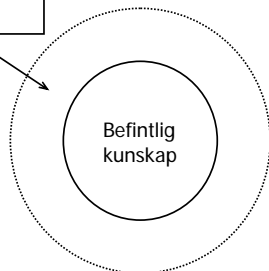

Lärande

- ◆ Ett verkligt problem måste finnas
- ◆ Det måste vara viktigt
- ◆ Dess grundstruktur måste förstås
- ◆ Kunskaper och instruktioner måste vara tillgängliga
- ◆ Tänkande och handlingar leds mot lösningen
- ◆ Prövning av metoden och lösningen
- ◆ Utvärdering av instruktionen

Lärandets område

Proximalutvecklingszon,
Extension av kognitiva schemata,
Semantiskt och episodiskt minne

Irrelevant kunskap

Utbildning

- ◆ Samspelet mellan kompetens å ena sidan och teknik, organisation och arbete å andra sidan.
- ◆ Kartläggning av användarnas kompetens
- ◆ Definition av nya kompetensbehov

Formell utbildning

Utveckling av ett program, val av deltagare, genomförande, utvärdering, vidareutveckling

Informell utbildning

- ◆ Organisationen tillåter eller helst uppmuntrar informella processer
- ◆ Tid för kommunikation och experimenterande
- ◆ Geografisk närhet eller tillförlitlig teknologi
- ◆ Hög variation av specialisering och expertis
- ◆ Lämplig placering av experter och noviser
- ◆ Bevakning, utvärdering, anpassning

Analysmetoder

- ◆ Situationella
- ◆ Konkreta
- ◆ Flera faktorer i interaktion
- ◆ Aktiv del i en kontinuerlig process
